

Fire og firfjendstyvende Møde.

Tordagen den 23de Februar Kl. 1.

Sekretæren, Spimark, oplæste Protokollen for forrige Møde, som derefter blev underskrevet.

Under Forsæde af anden Viceformand (B. Christensen) foretoges efter Dagsordenen:

Første Behandling af Forslag til Lov om forskjellige Jernbaneanlæg i Fyn og Sylland.

(Forslaget findes i Tillæg C., Spalte 99).

Høgsbro: Da denne Sag forrige Aar forelaa til Behandling her i Thinget, blev den, som bekendt, efter en meget udførlig anden Behandling viist tilbage til Udvalget, for at dette kunde indhente nye Oplysninger, og derefter foretage nye Overveielser om de mange forskjellige Linier, som vare bragte i Forslag. Kort efter sluttedes imidlertid Samlingen temmelig uventet, saa at Udvalget ikke blev i Stand til at erhverve sig de Oplysninger, som ønskedes. Saaledes som Forslaget nu foreligger, er en stor Del af de Linier, som den Gang vare paa Bane, faldne bort, og for saa vidt de ikke skulle blive optagne paany, vil der altsaa ikke være Anledning til at begjære yderligere Oplysninger om dem, men der er dog et Aar af de optagne Linier, om hvilke man ogsaa i Fjor ønskede nærmere Undersøgelser end dem, der den Gang forelaa, og end dem, der, saavidt jeg kan se, havde foreligget for det andet Thing. Det var navnlig med Retningen af Skive-Slyngørre Banen, saaledes som den var foreslaaet af Regjeringens Ingenieur, at man ikke var tilfreds, og ligeledes med Retningen fra Faaborg over Nørrebroby Nord paa til et Punkt paa Statsbanen. Der er nu, saavidt man kan se, givet nærmere Oplysninger om den ene Retning af den sidste Bane, nemlig Nørrebroby-Lommerup, men derimod ikke om den anden, Nørrebroby-Holmstrup. Men hvad der er endnu vigtigere, er, at Forslaget nu foreligger saa at sige i en helt ny Skikkelse, saavel med Hensyn til Anlægssystemet som med Hensyn til den Maade, hvorpaa Udgifterne til Anlægget skulle fordeles. Det er jo Alle bekendt, at der her nu for de fleste Liniers Vedkommende er foreslaaet langt lettere Anlægssystem end det, som tidligere har været fulgt ved Statsbanerne, et System, hvis Onskelighed allerede Mindretallet i Fjor henlebede Opmærksomheden paa, og som nu er optaget i Overensstemmelse med en Skrivelse fra den ærede Minister, saavidt jeg husker, af 15de Januar dette Aar. Uagtet der altsaa i Fjor har været hentydet til dette System, er det dog i det Hele nyt for dette Thing, og maa fremkalde Onsket om en yderligere Overveielse i et Udvalg. Det er anført, at dette System skulde være meget

billigere, og det er der vel heller ingen Tvivl om; men det er dog et Spørgsmaal, om ikke en Del af denne Billighed kun er tilfyneladende. Naar der f. Ex. ikke skal anlægges Vogn langs med Banen, er det sandsynligt, at de private Lodseiere paa mange Steder ville blive nøbte til at bygge Vogn, i Stedet for at denne Udgift maasse da kan falde paa Expropriationsudgifterne, saa at en Del af de besparede Udgifter ved Anlægget komme frem igjen. Ligeledes vil maasse ogsaa Driften ved de større Stigninger og Krumninger blive noget dyrere, ikke at tale om, at Farten jo bliver langsommere. Men dernæst er ogsaa Fordelingen af Udgifterne foreslaaet efter helt andre Regler end dem, Udvalget i Fjor var enig om, idet hele Udvalget vilde, at vedkommende Egne skulde udrede, hvad Expropriationsomkostningerne beløb sig til — efter Flertallets Mening indenfor en bestemt Grændse, efter Mindretallets uden en saadan Grændse — og Udgiften udredes af vedkommende Egne, hvem Banerne særlig kom til Gode, uden Hensyn til Reglerne i Loven af 1868. Nu derimod er det foreslaaet, at samtlige Expropriationsomkostninger skulle udredes paa den Maade, Loven af 1868 fastsætter. Foruden dette Paalæg er der imidlertid for de fleste Baners Vedkommende lagt en ny Byrde paa de paagældende Amts- og Kjøbstadkommuner, en Byrde, der udgjør indtil 90,000 Kr. pr. Mil. Dette vil jo rigtig nok, saaledes som det skal betales, nemlig med Afdrag i 15 Aar uden Renter, i Virkeligheden ikke fuldt være 67,000 Kr. pr. Mil, men det vil dog i Forening med hin Expropriationsudgift af 50 — 70,000 Kr. pr. Mil være en temmelig betydelig Byrde for de paagældende Egne, navnlig naar man ser hen til, at de Baner, der skulle anlægges efter Lovforslagets System, blive meget billigere end de Baner, der vare paatenkte i Fjor, — og den Gang mente Udvalget dog, at man ikke kunde eller burde paalægge Egnene mer end Expropriationsudgiften. Der kan vel endog være Tvivl, om man ikke ved at følge Lovforslaget kommer til at gjøre de vedkommende Egne ligefrem Uret, idet Statskassen i de Egne, hvor Jernbanen har Udbygning til at forrente sig, efter Forslaget vil kunne komme til at faae endogsaa meget gode Renter af sine Penge, uden at Egnene faae Noget tilbagebetalt af deres Udlæg. Det er saaledes blevet fremhævet af en æret Landstingsmand, at efter Erfaringerne fra Svendborg—Densebanen, er der Udbygning til, at en Bane Odense—Faaborg efter kort Tid ikke blot vilde kunne forrente, men endogsaa mer end forrente Statskassens Udbygning til den, og det uden at den vedkommende Egn fik nogen Del i Overskudet. Der vil altsaa være mange forskjelligartede Spørgsmaal, der trænge til nærmere Overveielse af dette Thing, men jeg antager, at Thinget efter de Forhandlinger, der have fundet Sted her i Fjor og nu i Aar i Lands-thinget, kan ønske, at Forhandlingen sluttes saa